



Målkonflikter – en sund företeelse eller ett olösligt problem

Miljömålet - begränsad klimatpåverkan
2010

Kerstin Bartholdsson

Kerstin.Bartholdsson@spa.gu.se





Uppdraget

- att identifiera och analysera målkonflikter som uppstår när miljömålen ska genomföras
- fokus på klimatmålets förverkligande i relation till andra samhällsintressen
- hur de olika aktörerna resonerar och agerar när de ställs inför målkonflikter



Vi står inför stora utmaningar

- Klimatförändringar
- Krig och konflikter
- Flyktingströmmar
- Resursfördelning
- Livsmedelsförsörjning
- Gränsöverskridande komplexa problem
- Vems ansvar – FN, EU, olika stater, regioner, kommuner,
- Målstyrning och målkonflikter



Målkonflikt i den här studien

En samhällssituation där det råder samstämmighet om att flera olika politiska mål ska uppnås men det kan råda oenighet om vilket mål som ska uppnås först och hur måluppfyllelsen ska gå till.



Frågeställningar

- Övergripande fråga - vilken typ av målkonflikter uppstår när klimatmålet ska förverkligas och hur hanteras dessa målkonflikter.
- **Går det att förena tillväxt med hållbar utveckling?**
- **Uppstår det målkonflikter i det lokala miljöarbetet?**
- **Hur hanteras målkonflikter i det lokala miljöarbetet?**



Går det att förena tillväxt med hållbar utveckling?

Tillväxten är gränslös/hållbarheten måste sätta gränser

Dilemmasituationer

- All tillväxt medför målkonflikt på något sätt
- Alla kommuner vill växa (utvecklings- och tillväxtkommuner)



Varför bedrivs aktiv politik? - 'Bäst i klassen syndromet'

- Partierna tävlar med varandra och om väljarnas gunst
- Det är viktigt att föregå med gott exempel och visa på framkomliga vägar



Målkonflikter och dilemmasituationer

- Inom de olika nationella målen
- Mellan de olika målen
- Mellan olika samhällseliga mål
- Mellan den regionala och den kommunala nivån
- Inom kommunala verksamheter
- Mellan olika kommunala verksamheter
- Inom politiska partier och mellan olika partier



Handhavande av målkonflikter

- Att alltid tänka positivt och slipa på argumenten
- Läsa på och stödja sig på kunskap
- Så ett frö, gå runt problemet och komma igen
- Acceptera att kommunen inte äger alla frågor
- Tvingas man acceptera miljöovänliga beslut får man göra bästa möjliga av situationen



Slutsatser – engagemang, positivt tänkande, kreativitet

- Komplexiteten kan reduceras så att målen blir konkreta och hanterbara på lokal nivå
- Målkonflikter kommer alltid att finnas
- Det går att hitta breda lösningar som kan få acceptans hos många
- Alla vill vara 'bäst i klassen' - konflikter triggas en positiv problemlösningsvilja



Målkonflikter – ett sundhetstecken?

I en demokrati där det finns intresseemotsättningar mellan olika grupper och där olika partier konkurrerar om makten, kan målkonflikter vara ett sundhetstecken.

Det går att förändra människors attityder och beteende om rätt förutsättningar ges.

Att bete sig rätt ska vara enkelt och helst underlätta i vardagen

Från globalt till lokalt

- FN – globala överenskommelser (ca 193)
- EU – förordningar, direktiv (28)
- Nationell lagstiftning – ex miljömål (8 partier)
- Regionalt arbete (20)
- Lokalt arbete (290)
(Mål, delmål, handlingsplaner)
- Parlamentariska läget i riksdagen, landsting/regioner och kommuner





Miljöpolitik – i går, i dag, i morgon

Det viktigaste villkoret som måste uppfyllas när det gäller att ta ansvar för miljö och hållbarhet är att det måste ske demokratiskt ”det är bara på den grunden vi som samhällsmedborgare inom planetens gränser kan erövra framtiden” (Lundqvist 2017).

